

Aan het algemeen bestuur

postadres
Postbus 5006
7600 GA Almelo

bezoekadres
Kooikersweg 1 Almelo

t 088-2203333
e info@vechtstromen.nl
www.vechtstromen.nl

onderwerp
Aanpassing AB-voorstel
beleidskader grondwater-
onttrekkingen en drainage

datum
27 januari 2026

portefeuillehouder
G.H.J. Aveskamp

contact behandelaar via
bestuursondersteuning@vechtstromen.nl

bijlage(n)

-

Geacht bestuur,

Het dagelijks bestuur heeft op 27 januari 2026 een besluit genomen over aanpassing van het AB-voorstel beleidskader grondwateronttrekkingen en drainage. Met deze brief informeren wij u graag nader over dit besluit.

Aanleiding

Op de PEILDag van 21 januari 2026 is het AB-voorstel beleidskader grondwateronttrekkingen en drainage met bijbehorende nota besproken in de opgavengerichte commissie.

Wij constateren dat er AB breed veel belang gehecht wordt aan het voorkomen van grondwaterschaarste en dat het hebben van een goede grondwaterbalans belangrijk wordt gevonden. In het bestuursakkoord hebben wij de ambitie opgenomen om meer te doen om droogte en watertekorten voor landbouw, natuur en in stedelijk gebied te voorkomen, dan wel te beperken en het (grond)watergebruik te verlagen. Dit is het centrale doel van het voorliggende beleidskader over grondwateronttrekkingen en drainage. Wij merken op basis van de bespreking in de PEILDag dat de ideeën en meningen over een aanpak verschillen. Omdat de impact voor grondgebruikers groot is en wij op dit moment onvoldoende zicht hebben op het effect van verdergaande maatregelen, hebben wij besloten om iets minder vergaande maatregelen te nemen en nu te starten met goede registratie en beperkingen voor nieuwe onttrekkingen in 500 meter zones en voor drainagemiddelen gebiedsbreed, zowel nieuwe drainagemiddelen als bij vervanging.

Het beleidskader grondwateronttrekkingen en drainage geeft uitwerking aan een onderdeel van het Integraal Beleidskader Grondwater, met name gericht op de duurzame instandhouding en de kwantitatieve toestand van grondwater. Dat is het centrale doel van dit beleidskader.

Het beleidskader grondwateronttrekkingen en drainage vormt, naast de gebiedsgerichte aanpak, de eerste stap om dit doel te bereiken. De kern van deze eerste stap is:

1. het verbeteren van de registratie grondwateronttrekkingen;
2. en het voorkomen van verslechtering door beperkingen in te stellen voor nieuwe grondwateronttrekkingen en nieuwe of te vervangen drainagemiddelen waar dat andere functies raakt.

Wij zien naast de onttrekkingen waarvoor het waterschap bevoegd gezag is, dat er ook kleinere onttrekkingen in ons gebied plaatsvinden en dat er grotere onttrekkingen zijn waarover de provincies besluiten. Deze onttrekkingen hebben evenzeer invloed op een goede grondwaterbalans. Naast de registratie van grondwateronttrekkingen verbeteren we het inzicht in de impact van kleine grondwateronttrekkingen en gaan we in gesprek met de provincies over de invloed van grote onttrekkingen. Ook is het nodig om goed inzicht te krijgen in de onttrekkingshoeveelheden om te weten hoe het er echt voor staat. Daar zetten wij op in met de verbetering van registraties van onttrekkingen. En met het nu voorliggende beleidskader zetten wij een stap om te voorkomen dat de grondwatersituatie verslechtert. Op termijn, zodra we een beter inzicht hebben verkregen, kunnen er indien nodig aanvullende maatregelen volgen gericht op bestaande onttrekkingen binnen de 500 meter zone. Ondertussen gaan we door met de gebiedsgerichte aanpak om meer water vast te houden waarin ook grotere watergangen worden aangepast. Kortom, wij zetten ons op meerdere fronten in.

De eerste stap realiseren wij door zes van de acht hoofdpunten uit dit beleidskader grondwateronttrekkingen en drainage uit te werken in de eerstvolgende wijziging van de Waterschapsverordening. Deze wordt zoals gepland uiterlijk het voorjaar van 2027 ter besluitvorming aan uw AB voorgelegd. De overige twee hoofdpunten betreffen de stimuleringsregeling en de evaluatie. Deze acht hoofdpunten van beleid zijn:

1. a. Uitbreiding invloedzone grondwateronttrekkingen voor nieuwe onttrekkingen van 200 m naar 500 m (verordening).
b. Uitzonderingen voor bestaande bronnen en bestaande vergunningen (verordening).
2. Aandachtsgebieden voor drainagemiddelen (verordening).
3. Tijdelijk verbod grondwateronttrekkingen op basis van gebiedsafhankelijke droogtenorm (verordening).
4. Stimuleren regelbaarheid drainageniveau.
5. Registratie grondwateronttrekkingen op orde (verordening).
6. Verbod op nieuwe drainagemiddelen in aandachtsgebieden (verordening).
7. Nieuwe drainagemiddelen niet dieper dan 0,8 m benden maaiveld (verordening).
8. Evalueren van effect van beleid op de grondwaterstand.

In het beleidskader worden uitgangspunten voorgesteld voor het reguleren van grondwateronttrekkingen en drainage. Per hoofdpunt wordt aangegeven welke regels wij voornemens zijn op te nemen of aan te passen in de Waterschapsverordening, danwel parallel of aansluitend hieraan wordt uitgewerkt. Elementen hierin zijn nieuwe gebiedsafhankelijke regels (standaardgebieden en aandachtsgebieden), stimulering van verbeteringen en overgangsregelingen voor aanpassing van huidige onttrekkingen en drainagemiddelen. Daarnaast is het doel om het inzicht in onttrekkingshoeveelheden te verbeteren.

Naar aanleiding van deze bespreking heeft het DB besloten het AB-voorstel op de onderstaande twee hoofdpunten aan te passen.

Besluit

Het voorstel 'Beleidskader Grondwateronttrekkingen en drainage' wordt met de volgende wijzigingen in twee hoofdpunten doorgeleid voor besluitvorming door het algemeen bestuur.

1.
 - a. de omvang van de invloedzone voor grondwateronttrekkingen voor berekening en bevoeiing wordt uitgebreid van 200 naar 500 m rond beschermde natuurgebieden;
Toevoeging: het bestaande beperkingengebied en de huidige beperkingen zijn hierbij uitgangspunt;
 - b. **Toevoeging:** voor onttrekkingen uit bestaande bronnen die onder de meldplicht vallen en bronnen met een bestaande vergunning geldt deze beperking niet; voorwaarden hierbij zijn dat bestaande bronnen uiterlijk 31 december 2026 zijn gemeld en een bestaande onttrekkingsvergunning vóór 4 februari 2026 is verleend;
7. **bij nieuwe aanleg en vervanging**, drainagemiddelen in het standaardgebied voor drainagemiddelen niet dieper mogen zijn dan 0,8 m beneden maaiveld;
Wijziging: de woorden 'bij nieuwe aanleg en vervanging' zijn toegevoegd

Betekenis en effect

Toelichting aanpassing hoofdpunt 1a

Deze wijziging is een verduidelijking van de bedoeling van de uitbreiding van de invloedzone.

Toelichting aanpassing hoofdpunt 1b

Voor onttrekkingen uit bestaande bronnen die onder de meldplicht vallen en bronnen met een bestaande vergunning geldt deze beperking niet. Bestaande bronnen met vóór 4 februari 2026 verleende vergunningen of waar de onttrekkingen binnen de grenzen van de meldplicht blijven worden gerespecteerd. Met dit besluit wordt bereikt dat de impact op agrarische bedrijven met bestaande bronnen wordt beperkt. Bij het beoordelen van nieuwe vergunningaanvragen zal het nieuwe inzicht dat grondwateronttrekkingen gezamenlijk tot een afstand van 500 m invloed kunnen hebben wel worden meegewogen.

Door het besluit dat bestaande vergunningen voor grondwateronttrekkingen van kracht blijven moet een inventarisatie worden uitgevoerd van bestaande vergunningen.

Toelichting aanpassing hoofdpunt 7

De maximale diepte van 0,8 m beneden maaiveld geldt in standaardgebied alleen voor nieuwe drainagemiddelen of bij vervanging. Met dit besluit wordt bereikt dat grondgebruikers geen kosten hoeven te maken voor het aanpassen van bestaande drainagemiddelen of schade ondervinden doordat de afschrijvingstermijn van aangelegde drainagemiddelen nog niet is verstreken.

Tenslotte

Het vastgestelde beleidskader wordt vertaald in een actualisatie van de Waterschapsverordening. Wij streven naar uitwerking in de actualisatieronde 2026-2027. Zoals toegezegd tijdens de PEILDag op 21 januari 2026 verzorgen wij voor het zomerreces van 2026 een webinar waarin wij u informeren over de wijze waarop de hoofdpunten uit dit beleidskader zijn vertaald naar regels in de Waterschapsverordening.

Ook zullen wij u dan informeren over de andere activiteiten die wij ontwikkelen in het kader van de duurzame instandhouding en kwantitatieve toestand van de grondwatervoorraad.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van waterschap Vechtstromen,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf

drs. R.I. Andringa, secretaris